

EKONOMIUTSKOTTETS BETÄNKANDE 27/2004 rd

Regeringens proposition med förslag till ändring av elmarknadslagen och marknadsdomstolslagen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 7 september 2004 en proposition med förslag till ändring av elmarknadslagen och marknadsdomstolslagen (RP 127/2004 rd) till ekonomiutskottet för beredning.

Utlåtande

I enlighet med riksdagens beslut har grundlagsutskottet lämnat utlåtande i ärendet. Utlåtandet (GrUU 36/2004 rd) ingår som bilaga till betänkandet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Arto Rajala och överinspektör Mauri Valtonen, handels- och industriministeriet
- överinspektör Terhi Järvikare, finansministeriet
- tf. överdomare Olli Mäkinen, marknadsdomstolen
- direktör Asta Sihvonen-Punkka och jurist Antti Kivipuro, Energimarknadsverket
- forskningschef Timo Mattila, Konkurrensverket
- jurist Jukka Kaakkola, Konsumentverket
- överinspektör Seppo Simonen, Säkerhetsteknikcentralen TUKES
- verkställande direktör Petteri Kytönen, Energy Brokers Finland Ab

- koncernjurist Tarmo Rantalankila, Fingrid Abp
- verkställande direktör Tapio Kuula, Fortum Power and Heat Oy
- verkställande direktör Seppo Ruuhonen, Helsingfors Energi
- verkställande direktör Kari Rämö, KSS Energia Oy
- verkställande direktör Pertti Leppänen, Lepäkosken Sähkö Oy
- direktör Arto Piela och direktör Risto Vesala, Pohjolan Voima Oy
- verkställande direktör Risto Mieskonen, Rauman Energia Oy
- gruppchef Philip Lewis och forskningschef Merja Pakkanen, VaasaEmg
- branschdirektör Markku Jalonen och vicehäradschef Antero Enäjärvi, Energibranschens Centralförbund rf Finergy
- forskningschef Mauri Marttila, Finlands Fastighetsförbund rf
- konkurrensombudsman, energiingenjör Mauri Marjamäki, Finlands Kommunförbund
- juridisk ombudsman Riikka Tähtivuori, Företagarna i Finland rf
- enhetschef Kenneth Hänninen, Finska Elenergiförbundet SENER rf
- direktör Juha Ylä-Jääski, Teknologiindustri rf
- ekonomisk expert Martti Luukko, Finlands Konsumentförbund rf
- verksamhetsledare Juhani Nenonen, Finlands Egnahemsförbund

- professor Jarmo Partanen, Villmanstrands tekniska universitet
 - verkställande direktör Antti Zitting, Sacotec Components Oy
 - Pentti Kilpeläinen, Sihinä-ryhmä.
- Dessutom har utskottet fått skriftliga utlåtanden från
- Lahti Energia Oy
 - Lumituuli Oy.

PROPOSITIONEN

Elmarknadslagen föreslås få nya bestämmelser som föreskriver att elnätsverksamhet samt elproduktion och elförsäljning juridiskt sett ska vara åtskilda. Om en stamnätsinnehavare eller någon annan nättinnehavare som i sitt elnät överför el utöver en lagstadgad gräns är verksam som en del av ett företag eller där samma part har bestämmanderätt och bedriver elproduktion eller elförsäljning, ska nättinnehavaren till sin juridiska form, sin organisation och sitt beslutsfattande vara oberoende av företagets elproduktions- och elförsäljningsverksamhet.

Syftet med åtskillnad i elaffärsverksamheten är att generera större öppenhet och jämlikhet i elaffärsverksamheten. Det ska bli svårare att stödja konkurrensutsatta elaffärsverksamheter med inkomster från elnätsaffärsverksamhet. På så sätt ska en snedvridning av konkurrensen på elmarknaden kunna undvikas. Ett annat syfte är att företagen genom bolagisering ska ha likvärdiga konkurrenskonstellationer när det gäller konkurrensutsatta elaffärsverksamheter.

För de elverksföretag som den juridiska åtskillnaden inte gäller föreskrivs i stället en skyldighet att införa särredovisning. Däremot ska det inte längre vara obligatoriskt för konkurrensutsatta elaffärsverksamheter att vara juridiskt åtskilda.

Lagen får nya bestämmelser om tillsynen över nätaffärsverksamhet. I dagsläget gäller tillsyn i efterhand från fall till fall. Enligt propositionen ska tillsynen bli systematisk och gälla alla nättinnehavare och delvis vara förhandskontroll. Elmarknadsmyndigheten, Energimarknadsverket ska lägga fast villkoren för de viktigaste tjänsterna som nättinnehavaren och stamnätsinnehavaren med systemansvar enligt lag är skyldiga att tillhandahålla och prissättningsmetoderna innan

tjänsterna införs. Beslutet om fastställd prissättning för överföringstjänster ska gälla för en tillsynsperiod på fyra år. Under den tiden ska nätprissättningen vara skälig över hela linjen. Avsteg från regeln är tillåtna under enstaka år. När tillsynsperioden går ut ska nättinnehavaren på grundval av ett beslut från Energimarknadsverket återbörda eventuell överproduktion genom lägre priser för överföringstjänster. Om inkomsterna från nätverksamheten är lägre än en godtagen nivå får nättinnehavaren samla in ett belopp motsvarande underskridningen nästa tillsynsperiod i form av högre avgifter för överföringstjänster. I övrigt behåller Energimarknadsverket sina befogenheter att kontrollera i efterhand.

En tvåstegsmodell föreslås bli införd för överklagande av beslut från Energimarknadsverket. Energimarknadsverkets fastställelsebeslut som utfärdas i förväg och tillsynsbeslut som utfärdas i efterhand ska i första instansen överklagas till marknadsdomstolen. Beslut som gäller förvaltningstillstånd och andra ärenden som elmarknadsmyndigheten enligt bestämmelserna ska övervaka överklagas i första instansen till förvaltningsdomstolarna. Beslut av marknadsdomstolen och förvaltningsdomstolen överklagas enligt förslaget till högsta förvaltningsdomstolen.

Ett av målen med propositionen är också att det ska bli lättare att anlägga anslutningsledningar och att den som ansluter sig får fler möjligheter att välja elnät och nätnivå. I distributionsnätet ska det vara tillåtet att bygga anslutningsledningar dels i distributionsnätet inom ansvarsområdet, dels i andra elnät och i distributionsnät utanför ansvarsområdet utan att distributionsnätsinnehavarens byggmonopol i ansvarsområdet ställer hinder i vägen. Rätten att

bygga anslutningsledningar föreslås också gälla kraftverk. Ändringarna ska inte gälla gränsöver-skridande elledningar.

Uppföljningen av utbud och efterfrågan på el föreslås bli effektiviserad. Samtidigt ska befogenheterna i tillsynen över elproduktionen delas upp mellan handels- och industriministeriet och Energimarknadsverket som är elmarknadsmyndighet. Uppföljningen av leveranssäkerheten föreslås höra till Energimarknadsverket. Samtidigt föreslås tillsynen över bestämmelserna om elproduktion överföras från handels- och industriministeriet till Energimarknadsverket. Ministeriet ska dock fortfarande svara för kalkylerna beträffande elkonsumenterna och lämna nödvändiga uppgifter till Energimarknadsverket. Uppföljningen ska bli mer ingående i framtiden.

Positionen avser att effektivisera prismetanismen för el för att priset i allt högre grad ska motsvara utbud och efterfrågan också när eltill-

gången kan vara hotad. Intentionen är att det ska bli svårare att manipulera marknadspriset när el-tillgången är knapp. Samtidigt främjas kraftverkens driftskapacitet. Elproducenterna blir skyldiga att anmäla till Energimarknadsverket när kraftverk med en åtskild elproduktion av en viss storlek planerar underhållsstopp mellan december och februari. I situationer med ansträngd elproduktion har Energimarknadsverket rätt att skjuta upp underhållsstopp under vintersäsongen, förutsatt att det inte finns tekniska eller säkerhetsmässiga hinder.

I lagen preciseras principerna för att en lokal elförsäljare ska leverera el till konsumenter och andra små elanvändare som inte vill konkurrensutsätta sin eltillförsel.

Lagen får dessutom bestämmelser om sekretess vid systemförpliktelser. Vidare ändras skadestands- och straffbestämmelserna. Det görs också en del ändringar som beror på grundlagen.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Ekonomiutskottet föreslår att lagförslagen godkänns med de nedan föreslagna ändringarna i elmarknadslagen.

Positionen beror dels på att elmarknadsdirektivet ska genomföras nationellt, dels på att det behövs en del ändringar på det nationella planet. Ändringarna avser att säkerställa ett konkurrenskraftigt elpris och hög leveranssäkerhet för konsumenter och näringsutövare i Finland. Målen ska uppfyllas bland annat genom följande åtgärder: Tillsynen effektiviseras, konkurrensen inom elproduktionen och elförsäljningen främjas med hjälp av vissa krav på företagsstrukturen, balansen mellan elproduktion och elkonsumenterna säkerställs med hjälp av större befogenheter för myndigheterna. Samtidigt åtgärdas en del missförhållanden och problem som förekommit i tillämpningen av de gällande bestämmelserna.

Bygande av elnät

Enligt gällande 17 § i elmarknadslagen har distributionsnätinnehavaren ensamrätt att bygga distributionsnät på sitt ansvarsområde. Andra får bygga distributionsnät på ansvarsområdet om det 1) är fråga om elanvändarens anslutningsledning, 2) ett internt nät för en fastighet eller en motsvarande grupp av fastigheter eller 3) om nätinnehavaren ger sitt samtycke till att någon annan bygger nät.

I propositionen föreslås det att paragrafens 1 punkt ändras så att andra får bygga distributionsnät på ansvarsområdet om det är fråga om en anslutningsledning genom vilken ett eldriftsställe eller en elproduktionsinrättning ansluts till distributionsnätinnehavarens elnät på ansvarsområdet eller till någon annan nätinnehavarens elnät.

Enligt motiven till propositionen ska byggande av anslutningsledningar underlättas så att det i fortsättningen, utan hinder av distributionsnätinnehavarens ensamrätt att bygga nät, ska vara tillåtet att bygga anslutningsledningar även till ett distributionsnät utanför ansvarsområdet

eller till ett annat i elmarknadslagen avsett elnät på området. Rätten att bygga anslutningsledningar utsträcks till att också gälla anslutningsledningar till kraftverk. Detta förslag stärker elanvändarnas rättsliga ställning visavi nätinnehavarna och leder till kostnadsbesparingar för de elanvändare som förmår utnyttja möjligheten på ett ekonomiskt lönsamt sätt. Men det är endast en liten del av elanvändarna som är i den positionen.

I samband med expertutfrågningen i utskottet framgick det att den föreslagna ändringen skapar situationer där vissa enskilda elanvändare kan dra nytta av lagändringen samtidigt som stora grupper av elanvändare drabbas av merkostnader. Detta blir fallet i synnerhet när elanvändaren befinner sig i närheten av gränsen mellan två nätbolag och säger upp sitt nätavtal och ansluter sig till ett annat distributionsbolag med en förmånligare tariff. På grund av punktprissättningen kan distributionsnätinnehavaren inte konkurrera om elanvändarna, eftersom punktprissättningen förutsätter en jämn prissättning över hela distributionsnätområdet.

De föreslagna bestämmelserna kan leda till att den befintliga distributionskapaciteten blir oanvänd samtidigt som nya nät byggs. När elanvändarna rör sig från ett distributionsnät till ett annat blir gränserna för distributionsnätinnehavarnas ansvarsområden diffusa.

Ekonomiutskottet har ändrat 17 § 1 punkten på ett sådant sätt att elandvändarna respektive nätinnehavarna inte försätts i en ojämlig ställning.

Utskottet uppmärksammar anslutningsavgifternas betydelse för många företag. Avgifterna hänger också samman med lönsamheten för produktion i liten skala. Utskottet understryker vikten av att avgifternas skälighet övervakas.

Åtskillnad mellan verksamheterna

Juridisk åtskillnad. I kap. 7 ingår bestämmelser om skyldighet att särredovisa elaffärsverksamheter. Företag som är verksamma på elmarknaden är skyldiga att särredovisa elnätsverksamhet och övriga elaffärsverksamheter samt elaffärsverksamheter och företagets övriga affärsverk-

samhet. Regeln gäller inte om elaffärsverksamheten till sin volym eller i förhållande till företagets övriga verksamhet är ringa. Elproduktion och elförsäljning är båda konkurrensutsatta verksamheter. Enligt propositionen behöver de därför inte längre särredovisas, vilket krävs i den gällande lagen. Med särredovisning avses i elmarknadslagen att företaget ska upprätta resultaträkning och balansräkning för respektive räkenskapsperioder. Särredovisningsskyldigheten gäller också kommunala verk som bedriver elaffärsverksamhet. Skyldigheten att göra åtskillnad mellan elnätsverksamhet och övrig elaffärsverksamhet grundar sig på elmarknadsdirektivet. Elnätsverksamhet regleras genom elmarknadslagen.

I en ny paragraf, 34 a §, ingår bestämmelser om juridiskt åtskild elnätsverksamhet. Om en stamnätsinnehavare eller någon annan nätinnehavare i vars elnät med en spänning om 400 volt de senaste utgångna kalenderåren årligen överförs en elmängd på minst 200 gigawattimmar är verksam som en del av ett företag eller av en företagsgrupp där samma part har bestämmanderätt och som bedriver elproduktion eller elförsäljning skall nätinnehavaren till sin juridiska form, sin organisation och sitt beslutsfattande vara oberoende av företagets eller företagsgruppens elproduktions- och elförsäljningsverksamhet.

Juridisk åtskillnad betyder att övrig elaffärsverksamhet måste vara åtskild från nätverksamheten eller nätverksamheten åtskild från övrig elaffärsverksamhet. Nätinnehavaren får fortsätta med sin verksamhet till exempel i ett kommunalt affärsverk om elproduktions- och elförsäljningsverksamheterna bolagiseras och blir en juridisk person fristående från kommunen.

Direktivet om den inre marknaden för el har bestämmelser om juridisk åtskillnad mellan distributionsnätinnehavaren och övriga elverksamheter. Formuleringen i direktivet är oklar, men enligt kommissionens tolkningsmeddelande avser direktivet explicit att en juridisk person ska inrättas. Däremot kan den juridiska formen för nätföretag väljas fritt. Inte heller förslaget till ändring av elmarknadslagen kräver att en nätin-

nehavare måste ha en särskild bolagsform. Nätverksamhet får således bedrivas till exempel i kommunala affärsverk förutsatt att elproduktionen och elförsäljningen ingår i en självständig juridisk persons verksamhet och är fristående från kommunen. Kommunen är en självständig juridisk person. Däremot kan nätverksamhet och övriga elverksamheter inte bedrivas i två fristående affärsverk eftersom affärsverken ingår i den kommunala organisationen och inte är självständiga juridiska personer. I kommunallagen ingår bestämmelser om samkommuners rätts-handlingsförmåga. En samkommun kan som självständig juridisk person ha hand om antingen nätverksamhet eller övriga elverksamheter.

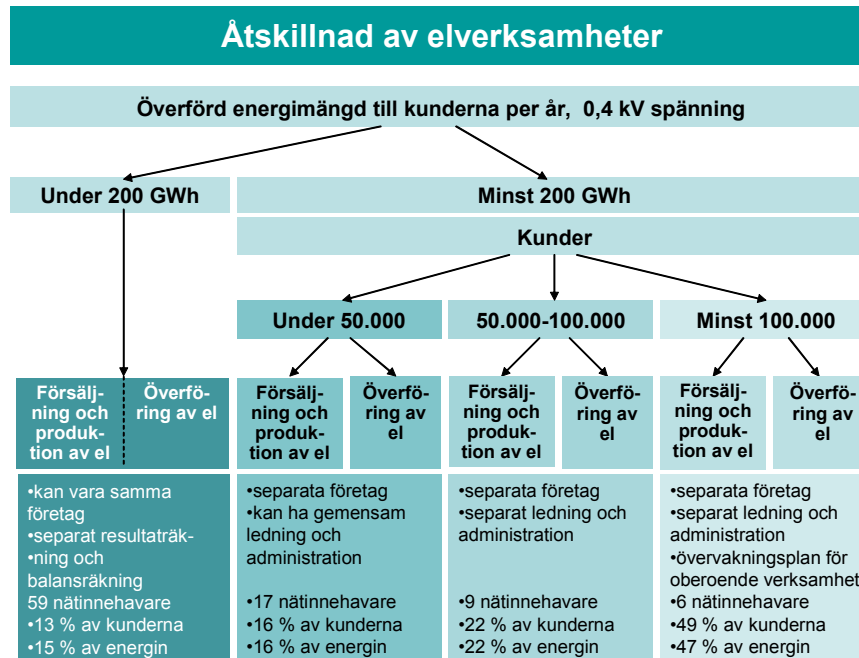
Målet med åtskillnaden är att främja neutral verksamhet bland nätinnehavarna när det gäller tillträde till näten och att motverka korssubventionering mellan konkurrensutsatta verksamheter. Skyldigheten att skilja åt verksamheter förväntas förbättra elmarknadens funktion och kundernas situation.

I artikel 15 i elmarknadsdirektivet är juridisk åtskillnad huvudregeln. Direktivet föreskriver att nationella undantag får göras för innehavare av distributionsnät. Medlemsstaterna får besluta att inte tillämpa kraven på juridisk åtskillnad på innehavare av distributionsnät som har mindre än 100 000 anslutna kunder. I propositionen går den föreslagna gränsen för åtskillnad vid en överförd elmängd på minst 200 gigawattimmar de tre senaste utgångna kalenderåren. Det innebär drygt 18 000 kunder. Enligt uppgifter till ut-

skottet bygger den föreslagna gränsen på uppbyggnaden av distributionsnäten i Finland. I Finland finns det många innehavare av distributionsnät, men med undantag för de sex största nätinnehavarna ligger antalet kunder under minimikravet i direktivet. Utskottet anser gränsen i propositionen vara befogad.

Målet i propositionen är att bara utsträcka kravet på juridisk åtskillnad till stora och medelstora aktörer men till merparten av den överförda energin. Tröskelvärdet i propositionen utmynnar i att 32 företag av 91 (35 %), men 85 % av elen i distributionsnäten omfattas av förpliktelsen. De minsta företagen som berörs har drygt 18 000 kunder. Det är således 59 företag som ligger under tröskelvärdet och undantas förpliktelsen.

Särredovisning. I 34 c § ingår bestämmelser om operativ åtskillnad av juridiskt åtskilda nätinnehavare. Kravet på operativ åtskillnad gäller nätinnehavare med minst 50 000 kunder. Förpliktelsen gäller stora bolag (15 bolag av 91) som överför drygt 500 gigawatt timmar el om året. En person i ledningen för en sådan nätinnehavare får inte vara verkställande direktör för ett företag med elproduktion eller elförsäljning och inte medlem i styrelsen eller något annat liknande organ i ett sådant företag, om samma part har bestämmanderätt hos nätinnehavaren och företaget. Bestämmelserna kompletterar kravet på oberoende i samband med juridisk åtskillnad.

Källa: Energimarknadsverket

Tillsyn över elnätverksamheten

Elmarknadsdirektivet kräver att tillsynsmyndigheten, Energimarknadsverket, i förväg godtar beräkningsmetoderna för nättarifferna. Regeringen föreslår att Energimarknadsverkets tillsyn i efterhand av elnätverksamheten delvis ändras till tillsyn i förväg.

I 14 § ingår allmänna bestämmelser om försäljningsvillkoren för och prissättningen av nättjänster. Nättjänsterna ska prissättas rättvist för inte diskriminera någon grupp av användare. Enligt 2 mom. ska prissättningen på nättjänster vara skälig. Därmed avses att priserna ska motsvara kostnaderna för verksamheten. Vid en bedömning av monopolprissättning beaktas företagets kostnadsnivå i jämförelse med de kostnader som företaget de facto kunde ha. Prissättningen ska säkerställa adekvat intern finansiering och solvens, täcka skäliga kostnader för underhåll,

användning och byggande av elnät samt ge en skälig avkastning på det placerade kapitalet.

Enligt den gällande lagen ska Energimarknadsverket i efterhand från fall till fall, på begäran om utredning eller på eget initiativ, undersöka om prissättningen på nättjänster är skälig. Tillsynen har bara gällt en del av företagen. Om Energimarknadsverket har kunnat fastställa att priserna varit för höga har företagen ålagts att framöver ha en skälig prissättning på sina nättjänster. Energimarknadsverket har inte kunnat förordna om återbetalning av avgifter utan kunderna har i förekommande fall kunnat hänskjuta frågan till domstol.

Enligt de föreslagna nya bestämmelserna ska Energimarknadsverket i förväg fastställa villkoren för tjänsterna och metoderna för prissättningen för att prissättningen på elnätstjänster ska vara skälig. Företag som bedriver nätverksamhet vet då i förväg vilka villkor som gäller för tarifferna på nättjänster. Därmed är det lättare att planera företagsverksamheten, budgeten och ta-

rifferna. Inom de givna gränserna får företagen själva bestämma om tarifferna och om enskilda nättjänstavgifter. Beslutet om fastställelse gäller en tillsynsperiod på fyra år. Syftet med en flerårig tillsynsperiod är att årliga fluktuationer som uppstår av en eller annan orsak ska kunna jämnas ut. Efter tillsynsperioden ska Energimarknadsverket ålägga nätinnehavaren att nästa period sänka avgiften på överföringstjänster lika mycket som avkastningen av nätverksamheten har varit högre än vad som kan anses ha varit en skälig avkastning under tillsynsperioden. Nätinnehavaren har rätt att höja sina avgifter om produktionen legat under en skälig avkastning.

Med stöd av den föreslagna nya 38 a § fastställer Energimarknadsverket villkoren för anslutningstjänster till nätinnehavaren och beräkningsmetoderna för anslutningsavgifter, tills vidare eller i särskilda fall för en viss tid. Enligt 9 § ska nätinnehavaren på begäran eller mot skälig ersättning ansluta eldriftsställen och elproduktionsinrättningar som uppfyller de tekniska kraven till sitt nät inom sitt verksamhetsområde. Anslutningsvillkoren och de tekniska kraven ska vara lika för alla och icke-diskriminerande. De måste dessutom beakta kraven på driftssäkra och effektiva elsystem. På begäran av den som ansluter sig är nätinnehavaren skyldig att lämna en heltäckande och tillräckligt detaljerad kalkyl för anslutningskostnaderna. Enligt 14 § ska prissättningen av nättjänsterna vara skälig. Detta gäller bl.a. anslutningsavgifterna. Avgifterna varierar från kund till kund beroende på de tekniska kraven på nätanslutning där eldriften sker. Regeringen föreslår inga ändringar i 9 och 14 § i elmarknadslagen.

Energimarknadsverket har utarbetat och publicerat riktlinjer för prissättningen av nättjänster. I riktlinjerna ingår också principerna för vad som är skälig prissättning.

Tillsynen över elmarknaden

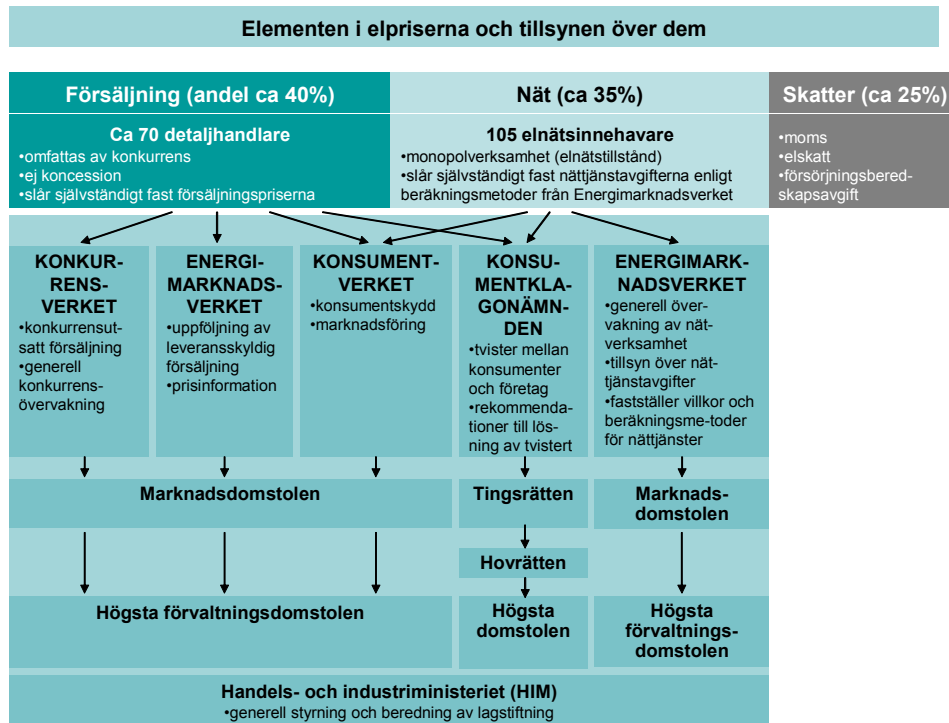
Generell styrning och uppföljning av elmarknadslagen hör till handels- och industriministeriet. Ministeriet övervakar byggandet av gränsöverskridande elledningar samt import och export av el.

Med stöd av lagen om konkurrensbegränsningar utövar konkurrensverket generell tillsyn över konkurrensläget. När det gäller elnätsverksamhet och leveranspliktig elförsäljning utövar Konkurrensverket tillsyn parallellt med Energimarknadsverket. Det är Konkurrensverket som utövar tillsyn över konkurrensutsatt elproduktion, partiförsäljning och konkurrensutsatt minutförsäljning. På den punkten har Energimarknadsverket inga befogenheter. Det finns heller inga lagbestämmelser på den punkten.

Med stöd av elmarknadslagen har Energimarknadsverket befogenhet att utöva tillsyn över elnätsverksamhet och leveransskyldig elförsäljning som inte är konkurrensutsatt. Energimarknadsverket övervakar särskilt att prissättningen för elnätstjänster är skälig och objektiv.

Med stöd av konsumentskyddslagen och konsumentbestämmelserna i elmarknadslagen övervakar konsumentverket att villkoren i konsumenternas/kundernas avtal om elförsäljning och nätanslutning följer bestämmelserna i lag.

Konsumentklagonämnden handlägger tvister som gäller konsumenternas/kundernas elavtal och lämnar rekommendationer till lösningar.

Källa: Energimarknadsverket

Hur elpriset uppkommer

Hushållskundernas elräkning består av priset för överföringstjänster och elenergi samt skatter. Av dessa element kan priset på elenergi upphandlas, kunden kan således konkurrensutsätta företagen. Överföringstjänsterna måste köpas av den nätinnehavare till vars nät kunden är ansluten. Den konkurrensutsatta försäljningen av elenergi står för i snitt 39 procent av hushållskundernas elräkning. Andelen består till största delen av kostnader för elproduktion och av elförsäljarens egna kostnader och avkastning.

Kunderna kan inte upphandla elöverföringen. Nätinnehavarens pris för elöverföring är detsamma oavsett om kunden har konkurrensutsatt försäljaren eller inte. Elöverföringen står för i snitt 35 procent av hushållskundernas elräkning.

Den resterande delen, 26 procent, av hushållskundernas elräkning består av moms, elskatt och försörjningsberedskapsavgift.

Medelstora industrikunder kan upphandla elförsörjningen och den står för i snitt 53 procent av beloppet för elräkningen.

Elöverföringen (monopol) står för i snitt 22 procent av de medelstora industrikundernas elräkning. Jämfört med hushållskunderna minskar industrikundernas överföringsavgifter av att de är anslutna till elnätet med 20 kilovolt spänning och själva äger transformatorn.

Skatterna står för i snitt 25 procent av industrikundernas elräkning.

Energimarknadsverket gör prisjämförelser på el. Med hjälp av dem går det att jämföra överföringspriserna hos innehavarna av distributionsnäten samt de offentliga försäljningspriserna hos så kallade leveransskyldiga detaljhandlare utifrån uppgifter om typiska elanvändare, så kallade typanvändare. Prisjämförelserna bygger på respektive elföretags offentliga prisuppgifter,

som vanligen bara gäller inom den aktuella nätinnehavarens verksamhetsområde. Jämförelserna inkluderar inga specialpriser och gäller bara de leveransskyldiga elförsäljarna.

Energimarknadsverket har startat ett projekt tillsammans med energiavdelningen vid handels- och industriministeriet, Konkursverket och Konsumentverket. Projektet är tänkt att effektivisera konkurrensen på elmarknaden för små användare och ge elanvändarna bättre möjligheter att få prisuppgifter. Den bärande principen är att konsumenterna har rätt att få bättre information om marknadspriset på el och om specialpriser. Dessutom vill projektet ta fram ett enkelt och lätt sätt för elanvändarna, särskilt hushållskunderna, att på ett tillförlitligt sätt kontrollera de bästa elerbjudandena.

Handels- och industriministeriet anser att konsumenterna utan dröjsmål måste få bättre möjligheter att centraliserat få heltäckande prisinformation. Den bristfälliga prisinformationen har varit ett av de stora hindren för en fungerande elmarknad eftersom de tillgängliga tjänsterna inte har uppfyllt konsumenternas behov av information. Ministeriet framhåller att de föreslagna ändringarna i elmarknadslagen explicit är tänkta att undanröja detta missförhållande. Bestämmelserna vill skapa förutsättningar för bättre uppföljning av priserbjudanden inom detaljhandeln. Med hjälp av uppföljningen ska elanvändarna centraliserat få information om detaljhandlarnas vanligaste erbjudanden inom elförsäljningen. Samtidigt får detaljhandlarna bättre möjligheter att nå de elanvändare som vill ha anbud.

Ur konsumentsynvinkel är det viktigt att projektet genomförs, påpekar ekonomiutskottet. Konsumenterna måste ha rätt att få lättförståelig information om viktiga faktorer som påverkar deras beslut.

I 11 § i lagen om certifiering och angivande av elens ursprung (1129/2003) föreskrivs att elens ursprung måste anges i elfakturor och reklam. I elfakturor och reklam är elförsäljarna skyldiga att lämna uppgifter om olika källors andel vid produktionen av den el som elförsäljaren sålt under det föregående kalenderåret i förhål-

lande till den totala mängden såld el. Elfakturan ska också ha information om offentliga informationskällor där det finns uppgifter om koldioxidutsläpp och radioaktivt avfall från energikällorna för den el som elförsäljaren sålde under det föregående kalenderåret. Närmare bestämmelser om skyldigheterna i paragrafen har utfärdats i statsrådets förordning om certifiering av elens ursprung (1357/2003). Genom lagen genomförs nationellt artikel 3.6 i direktivet om gemensamma regler för den inre marknaden för el.

Marknadsdomstolens resurser

Ett beslut som Energimarknadsverket fattar med stöd av elmarknadslagen får överklagas till marknadsdomstolen. En likadan bestämmelse om överklagande ingår i naturgasmarknadslagen.

Många av de ärenden som ingår i marknadsdomstolens kompetens måste avgöras i snabb takt. När ärendena ökar och det kommer till nya ärendegrupper måste domstolen få större resurser för att kunna handlägga ärenden inom en rimlig tid. Utskottet påpekar att beslut som Energimarknadsverket fattar med stöd av elmarknadslagen och naturgasmarknadslagen måste följas trots att beslutet har överklagats, om inte Energimarknadsverket beslutar något annat. Regeringen måste se till att marknadsdomstolen har adekvata resurser för att handläggningen av ärenden inte ska dra ut på tiden och parternas rättssäkerhet bli lidande. Enligt lagen krävs det av sakkunnigledamöterna i marknadsdomstolen bland annat att de är förtrogna med elmarknaden.

Förslag till uttalande

Ekonomiutskottet föreslår att riksdagen godkänner ett uttalande om att regeringen senast i september 2006 ska lämna en utredning till ekonomiutskottet om vilka effekter ändringarna i elmarknadslagen har haft på elmarknaden och för konsumenternas och företagens villkor på elmarknaden.

Detaljmotivering**1. Lag om ändring av elmarknadslagen**

5 §. Paragrafen föreskriver om beviljande av elnätstillstånd och villkor för tillståndet. Enligt 3 mom. får tillståndet eller tillståndsvillkoren ändras med tillståndshavarens samtycke och också annars när det finns skäl som är särskilt viktiga med tanke på lagens syfte.

Ekonomiutskottet har avgränsat 3 mom. i enlighet med utlåtandet från grundlagsutskottet. Tillstånd och villkoren för tillstånd får ändras om ändringen är nödvändig på grund av väsentliga förändringar som skett i villkoren för verksamheten.

16 §. Ekonomiutskottet har förtydligat 2 mom. Efter ändringen föreskriver momentet om villkor som elmarknadsmyndigheten har fastställt, inte godkänt genom sitt beslut.

17 §. Paragrafen har bestämmelser om byggande av distributionsnät. Regeringen föreslår i 2 mom. 1 punkten att det ska vara lättare att bygga anslutningsledningar som bara betjänar en aktör. Enligt förslaget ska anslutningsledningar få byggas också i distributionsnät utanför ansvarsområdet eller i ett elnät som avses i elmarknadslagen och befinner sig någon annanstans inom området, utan hinder av distributionsnätsinnehavarens ensamrätt att bygga nät.

Ekonomiutskottet har ändrat bestämmelsen till att eldriftsställen bara kan anslutas till distributionsnätsinnehavarens elnät inom ansvarsområdet. Däremot får anslutningsledningar till kraftverk byggas dels i den lokala nätverksinnehavarens elnät, dels i någon annan nätinnehavarens elnät. Syftet med ändringen är att lika villkor ska gälla för elförbrukarna och nätinnehavarna. Formuleringen i propositionen hade i vissa fall kunnat leda till divergerande villkor.

28 §. Paragrafen föreskriver om skyldighet att särredovisa elaffärsverksamheter. Företag som är verksamma på elmarknaden ska särredovisa elnätsverksamhet och övriga elaffärsverksamhe-

ter samt elaffärsverksamheter och företagets övriga affärsverksamhet.

Enligt 2 mom. kan statsrådet genom förordning bestämma att olika delfunktioner inom elnätsverksamheten ska särredovisas.

Enligt utlåtandet från grundlagsutskottet är befogenheten i 2 mom. alltför öppen och därför ett problem med avseende på 80 § 1 mom. i grundlagen. Bestämmelsen måste kompletteras med kriterier för skyldigheten att särredovisa i enlighet med vad som sägs i motiven till propositionen. Annars kan lagförslaget inte behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Ekonomiutskottet har ändrat 2 mom. på det sätt som grundlagsutskottet föreslår. Lagen får en bestämmelse om de delfunktioner inom elnätsverksamheten som nätinnehavaren måste särredovisa.

42 §. I 2 mom. föreskrivs att en behörig tjänsteman vid elmarknadsmyndigheten har rätt att utföra granskningar i lokaler som innehas av en sammanslutning eller inrättning som bedriver tillsynsskyldig verksamhet.

Utskottet kompletterar bestämmelsen i enlighet med utlåtandet från grundlagsutskottet. Granskningar får inte utföras i hemfridskyddade lokaler.

51 §. Utskottet har preciserat 2 mom. till att också beslut som elmarknadsmyndigheten fattar med stöd av 16 § 2 mom. i elmarknadslagen och artikel 7 i förordningen om villkor för tillträde till nät för gränsöverskridande handel får överklagas genom besvär hos marknadsdomstolen.

I 3 mom. föreslås att elmarknadsmyndigheten ska ha rätt att överklaga beslut av förvaltningsdomstolen och marknadsdomstolen, när de upphäver eller ändrar ett beslut av elmarknadsmyndigheten.

Grundlagsutskottet påpekar att förslaget är exceptionellt i vårt förvaltningsprocesssystem. Utskottet menar att bestämmelsen om en allmän besvär rätt för elmarknadsmyndigheten måste strykas.

I 6 § 2 mom. i förvaltningsprocesslagen föreskrivs att en myndighet därtill har besvär rätt på

grundval av en bestämmelse i lag eller om besvärsrätten är nödvändig för det allmänna intresse, som myndigheten ska bevaka. Sedan förvaltningsprocesslagen trädde i kraft har en likadan fortsatt besvärsmöjlighet för myndigheter som föreslås i 51 § i elmarknadslagen tagits in i ett flertal lagar, till exempel i kommunikationsmarknadslagen. Syftet med den föreslagna bestämmelsen är att Energimarknadsverket ska ha fortsatt besvärsmöjlighet särskilt som verket utövar tillsyn över ett allmänintresse, påpekar ekonomiutskottet. För tydlighetens skull bör Energimarknadsverket ha rätt att överklaga beslut som verket fattar i egenskap av tillstånds- och tillsynsmyndighet. Utskottet har preciserat 3 mom.

En liknande bestämmelse om överklagande ingår i 9 kap. 4 § i gasmarknadslagen.

Ikraftträdandebestämmelsen. Punkt 7 om underhållsstopp vid kraftverk är onödig och har därför strukits.

2. Lag om ändring av marknadsdomstolslagen

Ikraftträdandebestämmelsen. Enligt 2 mom. kan statsrådet vid behov förordna nya sakkunnigledamöter till marknadsdomstolen med uppdraget som bisyssla. Deras mandattid sträcker sig till utgången av mandattiden för de sakkunnigledamöter som förordnats tidigare.

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om ändring av elmarknadslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i elmarknadslagen av den 17 mars 1995 (386/1995) 54 §,
ändras 2 § 2 mom., 3 § 3, 12 och 13 punkten, 4 § 2 mom., 5 §, 6 § 2 mom., 7 § 2 punkten, 11 och 13 §, 15 § 3 och 4 mom., rubriken för 4 kap., 16 § 2 och 4 mom., 16 b § 2 mom., 16 c § 1 och 2 mom.,

Grundlagsutskottet påpekar att en permanent bestämmelse av den här typen lämpligen kunde ingå i 5 § i lagförslaget (Behörighetsvillkor för och förordnande av sakkunnigledamöter).

Ekonomiutskottet påpekar att 5 § 1 mom. inte ändras och föreskriver att statsrådet förordnar ett tillräckligt antal sakkunniga med uppdraget som bisyssla till marknadsdomstolen för en mandattid om fyra år. I propositionen ingår en övergångsbestämmelse för den händelse att det inte bland ledamöterna finns tillräckligt många sakkunnigledamöter som är behöriga att behandla elmarknadsfrågor. Med stöd av övergångsbestämmelsen sträcker sig mandattiden bara fram till utgången av mandattiden för de sakkunnigledamöter som förordnats tidigare. Därefter förordnas nya sakkunnigledamöter i enlighet med marknadsdomstolslagen.

Förslag till beslut

På grundval av det ovanstående föreslår ekonomiutskottet

att det andra lagförslaget godkänns utan ändringar

att det första lagförslaget godkänns med ändringar (Utskottets ändringsförslag) och

att ett uttalande godkänns (Utskottets förslag till uttalande).

16 d §, 17 § 2 mom., 19 § 1 mom., 21—23 och 25 c §, 26 § 3 mom., 27 a § 1 mom., 7 kap., 8 kap., 38 och 39 §, 40 § 2 mom., 42 §, 10 kap. och 51—53 §,

av dem 3 § 12 och 13 punkten, rubriken för 4 kap., 16 § 2 och 4 mom., 16 b § 2 mom., 16 c § 1 och 2 mom. och 16 d § sådana de lyder i lag 332/1998, 21 och 22 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 466/1999, 25 c §, 26 § 3 mom. och 27 a § 1 mom. och 44 § sådana de lyder i nämnda lag 466/1999, 42 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 444/2003 och 10 kap. jämte ändringar, samt

fogas till 1 § en rubrik, till 2 §, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 444/2003, en rubrik, till 3 §, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lagar 332/1998, 466/1999 och 444/2003, en rubrik, till 4 § en rubrik och ett nytt 3 mom., till 6—8 § en rubrik, till 9 §, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 466/1999 och i lag 1130/2003, en rubrik, till 10 §, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 444/2003, en rubrik, till 12 § en rubrik samt nya 2 och 3 mom., till 14 §, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 1130/2003, en rubrik, till 14 a §, sådan den lyder ändrad i nämnda lag 444/2003, en rubrik, till 15 § en rubrik, till 15 a §, sådan den lyder i nämnda lag 444/2003, en rubrik, till lagen en ny 15 b §, till 16 §, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lagar 332/1998 och 444/2003, en rubrik, till 16 a—16 c §, sådana de lyder i nämnda lag 332/1998, en rubrik, till lagen en ny 16 e §, till 17 § en rubrik, till 18 §, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 444/2003, en rubrik och ett nytt 4 mom., varvid det nuvarande 4 mom. blir 5 mom., till 19 § en rubrik, till 20 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 138/1998, en rubrik, till 24 §, sådan den lyder i nämnda lag 444/2003, en rubrik, till lagen nya 38 a—38 d och 39 a §, till 40 § en rubrik, till 41 § en rubrik och ett nytt 3 mom. samt till 43, 48, 50 och 55 § en rubrik som följer:

1—4 §
(Som i RP)

5 §

Beviljande av elnätstillstånd och villkor för tillståndet

(1 och 2 mom. som i RP)

Tillståndet kan förenas med sådana villkor som är nödvändiga med tanke på de förutsättningar som avses i 1 mom. Tillståndet eller tillståndsvillkoren kan ändras med tillståndshavarens samtycke eller också annars då *det är nödvändigt på grund av väsentliga förändringar i verksamhetsvillkoren.*

(4 mom. som i RP)

6—8 §
(Som i RP)

3 kap.

Allmänna förpliktelser vid nätverksamhet och prissättningsprinciperna

9—14, 14 a, 15, 15 a och 15 b §
(Som i RP)

4 kap.

Systemförpliktelser och avräkning av elhandeln

16 §

Systemansvar

Den stamnätsinnehavare som är systemansvarig kan ställa sådana villkor för användning av elöverföringssystemet samt de anslutna kraftverken och belastningarna som är nödvändiga för att systemansvaret skall kunna realiseras. Villkoren kan tillämpas i enskilda fall efter det att elmarknadsmyndigheten har *fastställt* dem genom sitt beslut. De fastställda villkoren kan

tillämpas även om de överklagas, om inte besvärmyndigheten bestämmer något annat.

(4 mom. som i RP)

16 a—16 e §
(Som i RP)

17 §

Andra får bygga distributionsnät på ansvarsområdet om

1) det är fråga om en anslutningsledning genom vilken ett eldriftsställe (*utesl.*) ansluts till distributionsnätsinnehavarens elnät på ansvarsområdet eller till någon annan nätinnehavarens elnät,

2) det är fråga om en anslutningsledning genom vilken en elproduktionsinrättning ansluts till distributionsnätsinnehavarens elnät på ansvarsområdet (ny),

(3 och 4 punkten som 2 och 3 punkten i RP)

18—24, 25 c, 26 och 27 a §
(Som i RP)

7 kap.

Åtskiljande av verksamheterna

28 §

Skyldighet att särredovisa elaffärsverksamheter

(1 mom. som i RP)

Nätinnehavaren skall särredovisa följande delfunktioner i elnätsverksamheten:

1) stamnätsverksamhet och distributionsnätsverksamhet, och

2) distributionsnätsverksamheter som bedrivs i olika geografiska delar av ansvarsområdet, om separata priser på överföringstjänster i enlighet med 15 § 3 mom. tillämpas i delarna.

(3 mom. som i RP)

29—34 och 34 a—34 c §
(Som i RP)

8 kap.

Produktion, import och export av el

35, 36, 36 a, 37, 38, 38 a—38 d, 39, 39 a, 40 och 41 §
(Som i RP)

42 §

Lämnande av uppgifter till myndigheter

(1 mom. som i RP)

En behörig tjänsteman vid elmarknadsmyndigheten har rätt att utföra granskningar i lokaler som innehas av en sammanslutning eller en inrättning som bedriver tillsyn underkastad verksamhet för att fullgöra tillsynsuppgiften enligt denna lag samt för att övervaka att det beslut om fastställande samt det förpliktande beslut som elmarknadsmyndigheten har gett följs. *Granskningar får dock inte utföras i hemfridskyddade lokaler.* En sammanslutning eller inrättning som bedriver verksamhet som är underkastad tillsyn skall på yrkande för den tjänsteman som utför granskningen visa de handlingar och registreringar i datasystemet samt ordna tillträde till de elanläggningar och elutrustningar som kan ha betydelse vid övervakningen av efterlevnaden av bestämmelserna i denna lag eller av i bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den. Den tjänsteman som utför granskningen har rätt att avgiftsfritt ta kopior av de handlingar som skall granskas och utskriften av de registreringar som finns i datasystemet.

(3 mom. som i RP)

43 §
(Som i RP)

10 kap.

Skadestånd och straff

44—48 och 50 §
(Som i RP)

51 §

Ändringssökande

(1 mom. som i RP)

Ändring i ett beslut som elmarknadsmyndigheten har meddelat med stöd av 16 § 2 mom., 38 a—38 d och 39 § samt artikel 7 i Europaparlamentets och rådets förordning om villkor för tillträde till nät för gränsöverskridande elhandel får sökas genom besvär hos marknadsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. På besvärsbehandlingen i marknadsdomstolen tillämpas förvaltningsprocesslagen. Beträffande offentlighet i fråga om behandlingen och handlingarna bestäms särskilt.

Ändring i beslut som ministeriet har fattat med stöd av denna lag samt i beslut av förvalt-

ningsdomstolen och marknadsdomstolen får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. Elmarknadsmyndigheten har rätt att genom besvär söka ändring i beslut av förvaltningsdomstolen *i ett tillståndsärende enligt denna lag* och *i ett beslut av marknadsdomstolen enligt 2 mom.* genom vilka *fullföljdsdomstolen* har upphävt eller ändrat elmarknadsmyndighetens beslut.

52, 53 och 55 §
(Som i RP)

(1—6 mom. som i RP)

(7 mom. *utesl.*)

(7—11 mom. som 8—12 mom. i RP)

Utskottets förslag till uttalande

Riksdagen förutsätter att regeringen senast i september 2006 lämnar en utred-

ning till ekonomiutskottet om hur ändringarna i elmarknadslagen har påverkat elmarknaden samt villkoren för konsumenterna och företagarna.

Helsingfors den 2 december 2004

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Jouko Skinnari /sd
vordf. Jari Leppä /cent
medl. Arto Bryggare /sd
Sari Essayah /kd
Klaus Hellberg /sd
Reijo Kallio /sd
Esko Kiviranta /cent
Martti Korhonen /vänst

Miapetra Kumpula /sd
Seppo Lahtela /cent
Jere Lahti /saml
Klaus Pentti /cent
Antti Rantakangas /cent
Sari Sarkomaa /saml
Juhani Sjöblom /saml
Oras Tynkkynen /gröna.

Sekreterare var

utskottsråd Eelis Roikonen.

RESERVATION 1

Motivering

Propositionen med förslag till lagar om elmarknadslagen och marknadsdomstolslagen avser att liberalisera marknaden för elverksamheter, öka konkurrensen, förbättra insynen i aktörernas verksamhet och ekonomi och förbättra möjligheterna att göra jämförelser. Allt detta syftar till effektivare verksamhet. Dessutom är skillnaderna i priserna på företagens eltjänster stora eftersom det högsta överföringspriset i dagsläget kan vara två och en halv till tre gånger större än det billigaste priset. Det måste skapas förutsättningar för minskade skillnader.

I överensstämmelse med detta bör det bli lättare att bygga anslutningsledningar genom att elanvändarna och elproducenterna får rätt att bygga egna anslutningsledningar i ett distributionsnät utanför deras ansvarsområde och i närmaste högspänningsnät. Då får de själva välja vilket elnät och vilken nätnivå de ansluter sig till. Det är således tillåtet att bygga anslutningsledningar i ett distributionsnät utan hinder av distributionsnätinnehavarens monopol att bygga nät, dels i distributionsnätet på ansvarsområdet, dels i ett annat elnät och i ett distributionsnät ut-

anför ansvarsområdet. Rätten att bygga anslutningsledningar bör också gälla kraftverkens anslutningsledningar.

Lagen ska alltså syfta till att kunderna kan bygga anslutningsledningar i de nät de själva vill eller ansluta sig till önskad spänningsnivå i något av näten på området. Enligt de gällande bestämmelserna krävs det tillstånd från den som har monopol på att bygga distributionsnät. Efter lagändringen behövs det inget tillstånd längre. Kunderna kan välja den mest fördelaktiga lösningen.

Förslag

På grundval av det ovanstående föreslår vi

att lagförslagen i övrigt godkänns i enlighet med betänkandet utom 17 § i det första lagförslaget som godkänns i enlighet med RP 127/2004 rd som följer:

17 §
(Som i RP)

Helsingfors den 2 december 2004

Jere Lahti /saml
Sari Sarkomaa /saml
Juhani Sjöblom /saml

RESERVATION 2

Motivering*Förslaget till lag om ändring av elmarknadslagen*

34 a § 1 mom. och 34 c § 1 mom. Utskottet föreslår att också elbolag med färre än 100 000 nätkunder ska vara skyldiga att göra juridisk åtskillnad och tillämpa särredovisning. Förslaget avviker från elmarknadsdirektivet. I propositionen går gränsen vid 18 000 kunder. Jag anser att det inte anförs några tungt vägande skäl för ett undantag från minimibestämmelsen i direktivet, eftersom kravet kommer att slå hårdare mot små, ofta kommunalt ägda elföretag än mot stora. Jag anser att gränsen för juridisk åtskillnad och särredovisning ska gå vid företag med minst 100 000 kunder, som direktivet föreskriver.

34 a §, nytt 2 mom. Dessutom godkänner utskottet propositionens förslag att kommunalt ägda elbolag är skyldiga att bedriva eldistribution i aktiebolag. I motiven (RP 127/2004 rd, s. 54—55) tolkar handels- och industriministeriet elmarknadsdirektivet så att det inte uppfyller kravet på juridisk åtskillnad om ett kommunalt affärsverk delas upp på två separata affärsverk. Denna tolkning vederläggs i ett yttrande från Finlands Kommunförbund. I yttrandet anser kommunförbundet att kravet på juridisk åtskillnad och särredovisning i artikel 15 inte kan tolkas som ett krav på obligatorisk bolagisering. I förteckningen över minimikrav i artikel 15 nämns inte obligatorisk bolagisering.

Med hänvisning till detta föreslår jag ett nytt 2 mom. i 34 a § i elmarknadslagen. Om en nätinnehavare med minst 100 000 kunder utgör en del av ett kommunalt verk eller en samkommun som bedriver elproduktion eller elförsäljning ska nätinnehavaren ha ett eget verk eller en separat samkommun där en fristående nämnd har beslutanderätten. Med detta förslag kan kommunalt ägda elverk med fler än 100 000 kunder på ett ju-

ridiskt acceptabelt sätt flytta över sin eldistributionsverksamhet till ett affärsverk som är underställt en annan kommunal nämnd än det kommunala affärsverk som bedriver elproduktion. Kravet på aktiebolag, som ställs av utskottet, inskränker den kommunala demokratin och gör att många frågor som gäller elverkets verksamhet blir affärshemligheter. Det är enligt min uppfattning inte nödvändigt med hänvisning till elmarknadsdirektivet.

34 c § 1 mom. I betänkandet kräver utskottet att den som hör till ledningen för en nätinnehavare som utövar juridiskt åtskild elnätsverksamhet och som har minst 50 000 kunder inte får vara verkställande direktör för ett företag som svarar för elproduktion eller elförsäljning och inte medlem av styrelsen eller ett liknande organ i ett sådant företag, om samma part har bestämmanderätt hos nätinnehavaren och företaget. Också på den här punkten föreslog jag att gränsen skulle höjas från 50 000 till 100 000 kunder på samma grunder som mitt förslag till begränsning av det allmänna tillämpningsområdet för juridisk åtskillnad.

Förslag

På grundval av det ovanstående föreslår jag

att det andra lagförslaget godkänns i enlighet med betänkandet och

att 34 a och 34 c § i det första lagförslaget godkänns som följer:

34 a §

Juridiskt åtskild elnätsverksamhet

Om en stamnätsinnehavare (*utesl.*) som har minst 100 000 kunder är verksam som en del av ett företag eller av en företagsgrupp där samma part har bestämmanderätt och som bedriver el-

produktion eller elförsäljning, skall nätinnehavaren till sin juridiska form (*utesl.*) och sitt beslutsfattande vara oberoende av företagets eller företagsgruppens elproduktions- och elförsäljningsverksamhet (*juridiskt åtskild elnätsverksamhet*).

Om en nätinnehavare som har minst 100 000 kunder är verksam som en del av ett kommunalt verk eller en samkommun som bedriver elproduktion eller elförsäljning, skall nätinnehavaren vara ett fristående verk eller en fristående samkommun där en egen fristående nämnd har beslutanderätten.

(3 och 4 mom. som 2 och 3 mom. i EkUB)

34 c §

Operativa krav på åtskiljande

Den som hör till ledningen för en nätinnehavare som utövar juridiskt åtskild elnätsverksamhet och som har minst 100 000 kunder får inte vara verkställande direktör för ett företag som svarar för elproduktion eller elförsäljning och inte medlem av styrelsen eller motsvarande organ i ett sådant företag, om samma part har bestämmanderätt hos nätinnehavaren och företaget.

(2 mom. som i EkUB)

Helsingfors den 2 december 2004

Martti Korhonen /vänst

EkUB 27/2004 rd — RP 127/2004 rd